

แนวทางการจัดการการสื่อสารในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ
พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
ของเทศบาลเมืองทุ่งสง*

GUIDELINES FOR COMMUNICATION MANAGEMENT
IN DISSEMINATING KNOWLEDGE OF THE COMPUTER CRIME ACT
OF THUNG SONG TOWN MUNICIPALITY

ชาติชาย พุทธกุล¹, วิทยาธร ท่อแก้ว² และ กานต์ บุญศิริ³

Chatchai Pibuddhakool¹, Wittayatom Tokeaw² and Karn Boonsiri³

¹⁻³สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประเทศไทย

¹⁻³School of Communication Arts, Sukhothai Thammathirat Open University, Nonthaburi, Thailand

Corresponding author E-mail: pbuddha@hotmail.com

วันที่รับบทความ : 12 มิถุนายน 2569; วันที่แก้ไขบทความ 3 กรกฎาคม 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 5 กรกฎาคม 2569

Received 12 June 2026; Revised 3 July 2026; Accepted 5 July 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) แนวทางการจัดการการออกแบบเนื้อหา และ 2) แนวทางการจัดการการใช้สื่อในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของเทศบาลเมืองทุ่งสง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เกี่ยวข้อง รวม 27 คน จาก 7 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้กำหนดนโยบาย 2) ผู้บริหารองค์กร 3) นักสื่อสารองค์กร 4) นักการศึกษา 5) ประชาชน 6) ผู้นำชุมชน และ 7) นักวิชาการ

*ชาติชาย พุทธกุล, วิทยาธร ท่อแก้ว และ กานต์ บุญศิริ. (2569). แนวทางการจัดการการสื่อสารในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของเทศบาลเมืองทุ่งสง.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(5), 768-779.

Chatchai Pibuddhakool, Wittayatom Tokeaw and Karn Boonsiri. (2026). Guidelines For Communication Management In Disseminating Knowledge Of The Computer Crime Act Of Thung Song Town Municipality . Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(5), 768-779.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

สื่อสารทางการเมือง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบโครงสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงประเด็น

ผลการศึกษา พบว่า 1) แนวทางการจัดการการออกแบบเนื้อหาในการเผยแพร่ความรู้ ดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาปัญหา ความรู้ พฤติกรรม และความต้องการของประชาชน เพื่อนำมาออกแบบเนื้อหาให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยเนื้อหาต้องถูกต้อง เข้าใจง่าย น่าเชื่อถือ และเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน พร้อมเน้นการป้องกันและการคุ้มครองประชาชนให้เป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพ และ 2) แนวทางการจัดการการใช้สื่อในการเผยแพร่ความรู้ ควรบูรณาการสื่อผสมผสาน ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อกิจกรรม เสียงตามสาย เว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง สร้างการมีส่วนร่วม และส่งเสริมความรู้ ความตระหนัก รวมถึงพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลอย่างรับผิดชอบในชุมชน

คำสำคัญ: แนวทางการจัดการ, การออกแบบเนื้อหา, การใช้สื่อ, การเผยแพร่ความรู้ พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์, เทศบาลเมืองทุ่งสง

Abstract

This research aims to study: 1) approaches to content design management, and 2) approaches to media utilization in disseminating knowledge about the Computer Crime Act of Thung Song Municipality. This is a qualitative study conducted through in-depth interviews with 27 relevant participants from seven groups: 1) policy makers, 2) organizational executives, 3) organizational communication practitioners, 4) educators, 5) citizens, 6) community leaders, and 7) political communication scholars. The research instrument was a structured in-depth interview guide. Data were collected individually and analyzed using thematic analysis.

The study found that 1) the approach to content design management for knowledge dissemination is carried out systematically, beginning with an examination of public problems, knowledge, behaviors, and needs. This information is used to design content that is appropriate for target audiences. The content must be accurate, easy to understand, credible, and connected to

everyday life, while emphasizing prevention and the protection of citizens in becoming quality digital citizens, and 2) The approach to media utilization for knowledge dissemination should integrate a mix of media, including interpersonal communication, activity-based media, public address systems, websites, and social media. This integrated approach enables broad public reach, encourages participation, and promotes knowledge, awareness, and responsible digital media use within the community.

Keywords: management approaches, content design, media utilization, knowledge dissemination, Computer Crime Act, Thung Song Town Municipality

บทนำ

ในยุคดิจิทัลที่ประชาชนเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์อย่างกว้างขวาง ความเสี่ยงต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เพิ่มสูงขึ้น ทั้งจากความตั้งใจและความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น การเผยแพร่ข้อมูลเท็จ การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การหมิ่นประมาท และการหลอกลวงออนไลน์ ดังนั้น การจัดการการสื่อสารเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์จึงมีความสำคัญในการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลอย่างรับผิดชอบ (ตรัยรัตน์ ปลื้มปิติชัยกุล และกิตติมา สุรสุนธิ, 2565) นอกจากนี้ การจัดการการสื่อสารอย่างเป็นระบบยังช่วยให้การเผยแพร่ความรู้มีประสิทธิภาพ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้เหมาะสมกับระดับความรู้และพฤติกรรมการใช้สื่อ โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง เช่น เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้ประกอบการออนไลน์ อีกทั้งยังช่วยสร้างความตระหนักรู้ด้านสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบ ลดปัญหาความขัดแย้งทางกฎหมาย และเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อภาครัฐ รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพ (ปวีร์รวี อินนุพัฒน์, 2564)

การจัดการการออกแบบเนื้อหาและการใช้สื่อเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ควรยึด 5 หลักสำคัญ ได้แก่ (1) ความถูกต้องและน่าเชื่อถือของเนื้อหา โดยอ้างอิงกฎหมายและใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย (ตรัยรัตน์ ปลื้มปิติชัยกุล และกิตติมา สุรสุนธิ, 2565) (2) การยึดผู้รับสารเป็นศูนย์กลาง โดยออกแบบเนื้อหาให้เหมาะสมกับลักษณะและพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย (3) การเชื่อมโยงเนื้อหากับสถานการณ์ในชีวิตจริง เพื่อให้ประชาชนเข้าใจผลกระทบทางกฎหมายได้ชัดเจน (ปวีร์รวี อิน

นุพันธ์, 2564) (4) การใช้สื่อที่หลากหลายและเหมาะสม ทั้งสื่อบุคคล สื่อกิจกรรม เว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสาร และ (5) การติดตามประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงเนื้อหาและรูปแบบสื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคม (พัชรินทร์ รัตนวิภา, 2566)

เทศบาลเมืองทุ่งสงมีบทบาทสำคัญทั้งด้านการให้บริการสาธารณะและการเป็นกลไกสื่อสารสาธารณะ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีความสำคัญต่อการลดความเสี่ยงจากปัญหาอาชญากรรมออนไลน์และการใช้สื่อดิจิทัลอย่างไม่เหมาะสม โดยเทศบาลทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ด้านสิทธิหน้าที่ และข้อควรระวังผ่านสื่อหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้อย่างทั่วถึง และส่งเสริมการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2560) อย่างไรก็ตามยังพบข้อจำกัดในการสื่อสาร ดังนี้ 1) การเลือกประเด็นการสื่อสารที่อาจไม่สอดคล้องกับปัญหาที่ประชาชนเผชิญจริง เช่น ข่าวดราม่า การหลอกลวงออนไลน์ หรือการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล 2) การกำหนดปริมาณข้อมูลが多หรือน้อยเกินไปจนส่งผลต่อความเข้าใจของประชาชน 3) การใช้ภาษากฎหมายที่ซับซ้อน ทำให้ประชาชนบางกลุ่มเข้าถึงเนื้อหาได้ยาก 4) รูปแบบสื่อที่ยังขาดความน่าสนใจและไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมการรับสื่อในยุคดิจิทัล และ 5) การสื่อสารที่เน้นการส่งสารทางเดียว ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและซักถามข้อสงสัยได้จำกัด ปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่เทศบาลเมืองทุ่งสงต้องพัฒนาการจัดการการสื่อสารด้านกฎหมายคอมพิวเตอร์ให้มีความสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความรู้ที่ถูกต้อง ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และยกระดับความปลอดภัยทางดิจิทัลในระดับชุมชน

ดังนั้นการวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการการสื่อสารในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของเทศบาลเมืองทุ่งสง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการออกแบบเนื้อหาและการใช้สื่อในการเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทสังคมดิจิทัล และเข้าถึงประชาชนได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และทั่วถึง โดยผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการสื่อสารของเทศบาลเมืองทุ่งสง รวมทั้งเป็นต้นแบบสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นในการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการออกแบบเนื้อหาในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของเทศบาลเมืองทุ่งสง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการใช้สื่อในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของเทศบาลเมืองทุ่งสง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาแนวทางการออกแบบเนื้อหา การเลือกใช้สื่อ และการจัดการการสื่อสารของเทศบาลอย่างรอบด้าน วิธีการดังกล่าวช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจากผู้เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ผ่านการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า ซึ่งเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระและให้ข้อมูลที่สะท้อนบริบทจริง เพื่อนำไปใช้พัฒนาแนวทางการสื่อสารเชิงกฎหมายในระดับท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการทางการจัดการการสื่อสารในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของเทศบาลเมืองทุ่งสง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 27 คน แบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้กำหนดนโยบาย 3 คน 2) ผู้บริหารองค์กรที่เกี่ยวข้อง 3 คน 3) นักสื่อสารองค์กร 3 คน 4) นักการศึกษา 3 คน 5) ประชาชน 6 คน 6) ผู้นำชุมชน 6 คน และ 7) นักวิชาการสื่อสารทางการเมือง 3 คน

วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเฉพาะ คือ มีบทบาท มีประสบการณ์ หรือมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นการวิจัย มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีบทบาทที่สำคัญในการจัดการสื่อสาร เพื่อให้ข้อมูลที่ได้รับมีความลึก เชื่อมโยงกันได้ และสะท้อนภาพรวมของการจัดการการสื่อสารของเทศบาลอย่างรอบด้าน

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยนี้ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยพัฒนาเครื่องมืออย่างเป็นระบบ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) การทบทวนวรรณกรรมเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการสื่อสาร ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการสื่อสาร การเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายคอมพิวเตอร์ การสื่อสารสาธารณะ การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ และการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดประเด็นคำถามของแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัย ทั้งด้านการออกแบบเนื้อหาและการจัดการการใช้สื่อ เพื่อให้เครื่องมือวิจัยมีความครบถ้วน เป็นระบบ และสะท้อนการจัดการการสื่อสารของเทศบาลได้อย่างเหมาะสม

2) การยกร่างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยยกร่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถอธิบายแนวคิด ประสบการณ์ และแนวทางปฏิบัติได้อย่างลึกซึ้งและรอบด้าน แบ่งออกเป็น 2 ตอนสำคัญ ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวทางการจัดการการออกแบบเนื้อหา ประกอบด้วยประเด็นคำถามหลัก 5 ประเด็น ดังนี้

- 1) แนวทางการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการสื่อสารเป็นอย่างไร
- 2) แนวทางการกำหนดกลุ่มเป้าหมายของการสื่อสารเป็นอย่างไร
- 3) แนวทางการกำหนดกรอบแนวคิดการออกแบบสารเป็นอย่างไร
- 4) แนวทางการกำหนดประเด็นเนื้อหาหลักในการสื่อสารเป็นอย่างไร
- 5) แนวทางการกำหนดจุดขายในการสื่อสารเป็นอย่างไร

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการการใช้สื่อ ประกอบด้วยประเด็นคำถามหลัก 5 ประเด็น ดังนี้

- 1) แนวทางการใช้สื่อบุคคลเป็นอย่างไร
- 2) แนวทางการใช้สื่อกิจกรรมเป็นอย่างไร
- 3) แนวทางการใช้สื่อเสียงตามสายเป็นอย่างไร
- 4) แนวทางการใช้สื่อเว็บไซต์เป็นอย่างไร
- 5) แนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นอย่างไร

3) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คนที่มีความรู้ด้านการสื่อสาร การวิจัย และกฎหมายดิจิทัล เป็นการประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือกับวัตถุประสงค์ ความครอบคลุมของเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา และความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ หลังจากนั้นผู้เชี่ยวชาญได้เสนอให้ปรับปรุงถ้อยคำ ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มความเฉพาะเจาะจงของคำถาม เพื่อให้เครื่องมือมีคุณภาพและสามารถเก็บข้อมูลเชิงลึกได้ตรงตามเป้าหมายการวิจัยมากยิ่งขึ้น

4) การปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้จริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบคลุม และสอดคล้องกับบริบทการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล งานวิจัยนี้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง โดยสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้ากับผู้ให้ข้อมูลหลักอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการเตรียมเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว และประสานงานกับเทศบาลเมืองทุ่งสงเพื่อเข้าถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เช่น ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้นำชุมชน ก่อนสัมภาษณ์มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ สิทธิของผู้ให้ข้อมูล และขอความยินยอมอย่างชัดเจน การสัมภาษณ์ดำเนินในสถานที่ที่เหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นและขยายความได้อย่างอิสระ พร้อมบันทึกเสียง จดบันทึก และถ่ายภาพตามความเหมาะสม หลังการสัมภาษณ์มีการถอดเทป ตรวจสอบความถูกต้อง และจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบตามหลักจริยธรรม เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล งานวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์เชิงประเด็น (Thematic Analysis) เพื่อค้นหาและสรุปประเด็นสำคัญจากข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเริ่มจากการถอดเทปและทำความเข้าใจความคุ้นเคยกับข้อมูล จากนั้นกำหนดรหัสข้อมูล (coding) เพื่อคัดแยกสาระสำคัญ แล้วจัดกลุ่มรหัสที่เกี่ยวข้องกันเป็นประเด็นหลัก เช่น ปัญหาและแนวทางการจัดการสื่อสารผ่านสื่อต่าง ๆ ต่อมามีการตรวจสอบและปรับความสอดคล้องของประเด็นให้ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อน ก่อนจะตั้งชื่อและตีความหมายของแต่ละประเด็น เพื่อสรุปผลให้เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์การวิจัยและนำไปใช้พัฒนาแนวทางในพื้นที่ได้จริง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อได้อย่างครบถ้วนและเป็นระบบ ดังนี้
วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการออกแบบเนื้อหาในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของเทศบาลเมืองทุ่งสง

ผลการวิจัย พบว่า การสื่อสารกฎหมายในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องพัฒนาอย่างเป็นระบบครอบคลุมทั้งมิติของผู้รับสาร เนื้อหา และบริบทพื้นที่ ดังนี้

1) การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการสื่อสาร พบว่า ควรศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการด้านการสื่อสารของประชาชนอย่างเป็นระบบ เพื่อออกแบบการเผยแพร่ความรู้กฎหมายคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมกับบริบทจริง โดยวิเคราะห์ระดับความรู้ พฤติกรรมการใช้สื่อ ปัญหาในการสื่อสารของเทศบาล และความแตกต่างของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงการกระทำผิดโดยไม่รู้ตัว

2) การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย พบว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพต้องแบ่งกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจนตามวัย อาชีพ และทักษะดิจิทัล โดยเยาวชนควรใช้เนื้อหาที่เข้าใจง่าย และทันสมัย วัยทำงานต้องเน้นความรู้กฎหมายที่ใช้ได้จริง ส่วนผู้สูงอายุเหมาะกับสื่อบุคคลและกิจกรรมชุมชน ซึ่งช่วยให้การสื่อสารตรงกลุ่มและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) การกำหนดกรอบแนวคิดการออกแบบสาร พบว่า ควรยึดความถูกต้องตามกฎหมายและความน่าเชื่อถือเป็นหลัก พร้อมให้ความสำคัญกับผู้รับสาร ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และเชื่อมโยงชีวิตจริง เน้นการสื่อสารเชิงป้องกันมากกว่าลงโทษ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และทำให้เทศบาลเป็นศูนย์กลางความรู้ด้านกฎหมายดิจิทัลของชุมชน

4) การกำหนดประเด็นเนื้อหาหลักในการสื่อสาร พบว่า ควรครอบคลุมทั้งความรู้พื้นฐาน ความผิดที่พบบ่อย สิทธิหน้าที่ บทลงโทษ ผลกระทบ วิธีป้องกันตนเอง และช่องทางขอความช่วยเหลือ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจถูกต้อง ลดความเสี่ยงทำผิด และเพิ่มความปลอดภัยในโลกดิจิทัล

5) การกำหนดจุดขายในการสื่อสาร พบว่า จุดขายการสื่อสารควรเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เน้นการป้องกันมากกว่าการลงโทษ ใช้ความห่วงใยครอบครัวและชุมชนเป็นหลัก สื่อสารเข้าใจง่ายและนำไปใช้ได้จริง พร้อมเปิดให้มีการสื่อสารสองทางเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการใช้สื่อในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของเทศบาลเมืองทุ่งสง

ผลการวิจัย พบว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพควรใช้สื่อหลากหลายแบบผสมผสานอย่างเป็นระบบ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อสร้างความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลอย่างรับผิดชอบในชุมชน

1) การใช้สื่อบุคคล พบว่า ควรใช้เครือข่ายสื่อบุคคลในชุมชน เช่น เจ้าหน้าที่เทศบาล ผู้นำชุมชน ครู และปราชญ์ชาวบ้าน โดยพัฒนาให้ทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายเดียว เพื่อสื่อสารแบบใกล้ชิด น่าเชื่อถือ และช่วยขยายผลความรู้ด้านดิจิทัลในพื้นที่

2) การใช้สื่อกิจกรรม พบว่า เป็นการสื่อสารเชิงรุกที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ผ่านกิจกรรมหลากหลาย เช่น อบรม ละคร โต้ว่าที่ ประชุมชี้แจง เกมตอบปัญหา และประกวดสื่อ เพื่อทำให้ความรู้กฎหมายเข้าใจง่าย น่าสนใจ และนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

3) การใช้สื่อเสียงตามสาย พบว่า เป็นสื่อที่เข้าถึงคนได้กว้างและมีประสิทธิภาพ หากกำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน ออกแบบเนื้อหาให้เข้าใจง่าย ใช้ภาษาชาวบ้าน ออกอากาศเป็นประจำ เลือกผู้ประกาศเหมาะสม และเชื่อมโยงกับกิจกรรมต่างๆ พร้อมเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อพัฒนาให้ดีขึ้น

4) การใช้เว็บไซต์ของเทศบาล พบว่า ควรจัดเป็นศูนย์กลางความรู้กฎหมาย โดยจัดหมวดหมู่ชัดเจน ใช้งานง่าย มีสื่อมัลติมีเดีย ระบบถาม-ตอบ อัปเดตข้อมูลสม่ำเสมอ รองรับมือถือ และเก็บสถิติผู้ใช้เพื่อนำไปพัฒนาต่อเนื่อง

5) การใช้สื่อสังคมออนไลน์ของเทศบาล พบว่า เป็นช่องทางหลักที่เข้าถึงประชาชนได้รวดเร็ว ควรกำหนดทิศทางชัดเจน เลือกแพลตฟอร์มให้เหมาะสม สร้างเนื้อหาสั้น เข้าใจง่าย หลากหลายรูปแบบ เน้นทั้งความรู้และการป้องกัน เปิดการสื่อสารสองทาง มีระบบแอดมินที่ดี ใช้เตือนภัยไซเบอร์ และติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

1) แนวทางการจัดการการออกแบบเนื้อหาในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของเทศบาลเมืองทุ่งสง

ผลการวิจัยบ่งชี้ว่า การออกแบบการสื่อสารความรู้กฎหมายดิจิทัลควรดำเนินอย่างเป็นระบบ โดยศึกษาปัญหาและความต้องการของประชาชน แบ่งกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน และ

ออกแบบเนื้อหาให้เข้าใจง่าย เชื่อมโยงชีวิตจริง ครอบคลุมทั้งความรู้ สิทธิ บทลงโทษ และการป้องกัน โดยเน้นการมีส่วนร่วม สื่อหลายรูปแบบ และการสื่อสารเชิงป้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการจัดการสื่อสารแบบเป็นระบบและการใช้สื่อผสมผสานเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางดิจิทัล (อับดุลรอหมาน หลังปุเต๊ะ และคณะ, 2022; พัชราภา ขาวบริสุทธิ์, 2561; พชรินทร์ รัตนาวิภา และคณะ, 2566; รัตนาวดี กล่อมเกลี้ยง และคณะ, 2557; ตรัยรัตน์ ปลื้มปิติชัยกุล และกิติมา สุรสนธิ, 2565; ปวีร์รวิ อินนุพัฒน์, 2564) นอกจากนี้ งานวิจัยยังชี้ว่าการประยุกต์ใช้ในบริบทเทศบาลช่วยเชื่อมโยง “กฎหมายคอมพิวเตอร์” กับพฤติกรรมดิจิทัลและจริยธรรมพลเมือง สร้างทั้งความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมรับผิดชอบ พร้อมกำหนด “จุดขายของสาร” ที่เน้นความใกล้ตัว ความปลอดภัยของครอบครัว และบทบาทเทศบาลในฐานะผู้คุ้มครองทางดิจิทัลอย่างยั่งยืน

2) แนวทางการจัดการการใช้สื่อในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของเทศบาลเมืองทุ่งสง

ผลการวิจัยบ่งชี้ว่า การสื่อสารของเทศบาลเมืองทุ่งสงควรใช้การสื่อสารแบบบูรณาการโดยผสมผสานสื่อหลายประเภททั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อดิจิทัลอย่างเป็นระบบ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อสร้างความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลอย่างรับผิดชอบในชุมชน แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ที่เน้นการเชื่อมโยงเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย และช่องทางอย่างเป็นระบบ (Hallahan et al., 2007) รวมถึงการสื่อสารแบบสองทางและการมีส่วนร่วมของประชาชน (Grunig & Hunt, 1984) การใช้สื่อบุคคล สื่อกิจกรรม และสื่อออนไลน์ร่วมกันช่วยให้ประชาชนมีบทบาทมากกว่าการเป็นผู้รับสาร แต่กลายเป็นผู้มีส่วนร่วมและผู้สร้างสารในกระบวนการสื่อสาร ขณะเดียวกัน การใช้เว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ช่วยเสริมการเรียนรู้เท่าทันและการป้องกันภัยดิจิทัลซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์และการมีส่วนร่วม (Bandura, 1986) โดยรวมแล้ว การสื่อสารลักษณะนี้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารภาครัฐในบริบทสังคมดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า แนวทางการจัดการสื่อของเทศบาลเมืองทุ่งสงสามารถอธิบายได้ผ่านกรอบการสื่อสารเชิงกลยุทธ์และการสื่อสารแบบบูรณาการในภาครัฐ โดยใช้สื่อหลากหลายทั้งสื่อบุคคล สื่อกิจกรรม สื่อดั้งเดิม และสื่อดิจิทัลอย่างเป็นระบบ (Hallahan et al., 2007) แนวทางนี้สะท้อนการเชื่อมโยงเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย ช่องทาง และการประเมินผลอย่างครบถ้วน การใช้สื่อและกิจกรรมที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม เช่น การประชุม อบรม และการผลิตสื่อ

ช่วยเปลี่ยนบทบาทประชาชนจากผู้รับสารเป็นผู้มีส่วนร่วมและผู้สร้างสาร สอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารแบบสองทางและการมีส่วนร่วม (Grunig & Hunt, 1984) ในด้านสื่อดิจิทัล เว็บไซต์และโซเชียลมีเดียถูกใช้เป็นช่องทางให้ความรู้และเตือนภัยไซเบอร์ ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อและการสื่อสารแบบโต้ตอบ การสื่อสารลักษณะนี้ช่วยพัฒนาภูมิคุ้มกันดิจิทัลของประชาชนผ่านเนื้อหาที่เข้าใจง่ายและมีส่วนร่วมรวมถึงการใช้กิจกรรมเรียนรู้ เช่น การอบรมและการประกวดสื่อ ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura (1986) ที่เน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติและแบบอย่าง โดยภาพรวม แนวทางดังกล่าวทำให้การสื่อสารภาครัฐมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทสังคมดิจิทัลร่วมสมัย

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการจัดการการออกแบบเนื้อหาในการเผยแพร่ความรู้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาปัญหา ความรู้ พฤติกรรม และความต้องการของประชาชน เพื่อนำมาออกแบบเนื้อหาให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยเนื้อหาต้องถูกต้อง เข้าใจง่าย น่าเชื่อถือ และเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน พร้อมเน้นการป้องกันและการคุ้มครองประชาชนให้เป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพ และแนวทางการจัดการการใช้สื่อในการเผยแพร่ความรู้ ควรบูรณาการสื่อผสมผสาน ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อกิจกรรม เสียงตามสาย เว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง สร้างการมีส่วนร่วม และส่งเสริมความรู้ความตระหนัก รวมถึงพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลอย่างรับผิดชอบในชุมชน **ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย** จากผลการวิจัยดังกล่าว ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ควรกำหนดนโยบายการสื่อสารกฎหมายดิจิทัลให้เป็นนโยบายถาวร พร้อมบูรณาการความรู้ด้านกฎหมายดิจิทัลและความปลอดภัยไซเบอร์ไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น สนับสนุนเครือข่ายการสื่อสารระดับชุมชน และกำหนดแนวปฏิบัติการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีจริยธรรมและรับผิดชอบ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เท่าทันกฎหมาย ใช้สื่อดิจิทัลได้อย่างปลอดภัย และเสริมสร้างการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน **ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป** การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยเพิ่มเติมโดยเปรียบเทียบหลายพื้นที่ ศึกษาผลลัพธ์ระยะยาวของพฤติกรรมประชาชนจากการสื่อสารกฎหมาย และพัฒนารูปแบบการเผยแพร่ความรู้โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ เช่น AI และแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและทันสมัยมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ตรัยรัตน์ ปลื้มปิติชัยกุล และกิติมา สุรสนธิ. (2565). กลยุทธ์ด้านการสื่อสารในการส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ด้านจริยธรรมสื่อมวลชนในยุคดิจิทัล. วารสารนิเทศศาสตร์สวนสุนันทา, 1(1), 39-54.
- ปวีร์รวี อินนุพัฒน์. (2564). การสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจด้านภัยดิจิทัลให้แก่ประชาชน. วารสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 11(2), 21-36.
- พัชรินทร์ รัตนวิภา. (2566). การจัดการการสื่อสารเครือข่ายร่วมปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 7(1), 146-166.
- พัชรภา ขาวบริสุทธิ์. (2561). การพัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์ของเทศบาลเมืองอ่างทอง. วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์, 4(2), 315-325.
- รัตนาวดี กล่อมเกลี้ยง และคณะ. (2557). การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยในจังหวัดเชียงใหม่. วารสารบัณฑิตวิจัย, 5(1), 1-12.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2560). พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560.
- อับดุลรอหมาน หลังปุเต๊ะ และคณะ. (2022). การจัดการการสื่อสารผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา. Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University, 14(2), 192-206.
- Bandura, A. (1986). Social foundations of thought and action: A social cognitive theory. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Grunig, J. E., & Hunt, T. (1984). Managing public relations. New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Hallahan, K., Holtzhausen, D., Van Ruler, B., Verčič, D., & Sriramesh, K. (2007). Defining strategic communication. International Journal of Strategic Communication, 1(1), 3-35.